X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Senioralnej**
(nr 19)
z dnia 11 lipca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 19)

11 lipca 2024 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Joanny Borowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31grudnia 2024 r.;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 r. (druk nr 483) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Melanie Raczek-Żeromska** naczelnik Wydziału Wsparcia Seniorów w Departamencie Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Mirosław Miłoń** p.o. wicedyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikiem oraz **Krystyna Lewkowicz**, **Anita Richert-Kaźmierska** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dzień dobry.

Otwieram posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej.

Witam serdecznie państwa posłów, witam zaproszonych gości. Są z nami pani Krystyna Lewkowicz, stały doradca Komisji, pani dr Anita Richert-Kaźmierska, stały doradca Komisji, oraz przedstawicielka Departamentu Polityki Senioralnej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pani Melanie Raczek-Żeromska. Witam także pana Mirosława Miłonia, pełniącego obowiązki wicedyrektora departamentu Najwyższej Izby Kontroli. Nie mam tu informacji, którego departamentu. Witam również pana Damiana Zasadę, głównego specjalistę kontroli państwowej Najwyższej Izby Kontroli. Witam raz jeszcze wszystkich.

Państwo posłowie, otrzymaliście zawiadomienie o posiedzeniu Komisji wraz z informacją o porządku dziennym. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, nie słyszę, zatem uwag nie ma. Nasze posiedzenie obejmuje dwa punkty: rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji od 1 lipca do 31 grudnia bieżącego roku oraz rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 483) w zakresie działania Komisji Polityki Senioralnej.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Przedstawiam państwu plan pracy Komisji Polityki Senioralnej na drugie półrocze bieżącego roku, czyli od 1 lipca do 31 grudnia. Szanowni państwo, każdy z państwa posłów ma ten plan pracy na swojej skrzynce mejlowej. Proszę o ewentualne pytania, uwagi. Wnioskuję z tego, że nie ma uwag.

Szanowni państwo, czy ktoś z państwa posłów jest przeciwny wobec takiego planu pracy Komisji Polityki Senioralnej? Nie widzę sprzeciwu. Uznaję, że przyjęliśmy plan pracy.

Czy wyrażacie państwo zgodę na to, aby sekretariat Komisji Polityki Senioralnej mógł wprowadzić ewentualne poprawki techniczne? Czy jest sprzeciw wobec takiego rozwiązania? Nie widzę. Zatem dziękuję bardzo za przyjęcie planu pracy.

Proszę uprzejmie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania. Proszę uprzejmie. Kto będzie zabierał głos?

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Mirosław Miłoń:

Mirosław Miłoń.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Pan dyrektor Mirosław Miłoń, proszę uprzejmie.

Pełniący obowiązki wicedyrektor departamentu NIK Mirosław Miłoń:

Uzupełnię to, co pani przewodnicząca mówiła – jestem z Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny NIK.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, tematy kontroli realizowane w 2023 r. będące we właściwości Wysokiej Komisji wynikały ze strategii działalności kontrolnej NIK na lata 2022–2024 i mieściły się w priorytecie „Ludzie – człowiek podmiotem działań", który został zrealizowany w kontrolach dotyczących sprawności funkcjonowania instytucji państwa. Kontrolując funkcjonowanie instytucji, kompleksowo oceniono funkcjonowanie administracji.

Jeżeli chodzi o zakres działalności Komisji, to NIK przeprowadziła w ubiegłym roku dwie takie kontrole. Pierwsza z nich dotyczyła realizacji programu wieloletniego na rzecz osób starszych „Aktywni+" przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz wybrane organizacje pozarządowe i dotyczyła edycji konkursu 2021–2022. Informacje o wynikach tej kontroli były omawiane na posiedzeniu Wysokiej Komisji w dniu 21 lutego 2024 r., więc nie będę jej teraz ponownie omawiał. Jeżeli chodzi o drugą kontrolę, przejdę do przedstawienia jej wyników. Kontrola ta dotyczyła przygotowania i realizacji konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz osób starszych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w 2023 r. To dotyczyło edycji konkursu 2023. Kontrola ta została przeprowadzona w ministerstwie w czwartym kwartale 2023 r. Była to kontrola doraźno-sprawdzająca. Miała wykazać, czy ministerstwo zrealizowało wnioski pokontrolne z poprzedniej kontroli dotyczącej edycji konkursu „Aktywni+", w latach 2021–2022, a także czy ministerstwo prawidłowo zarządzało konkursem w 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła działania ministerstwa dotyczące przygotowania i realizacji konkursu „Aktywni+", edycja 2023. Na tę ocenę wpłynęło dziewięć stwierdzonych nieprawidłowości. Nieprawidłowości te dotyczyły m.in. tego, że przyjęte rozwiązania w zakresie wyboru projektów nie zapewniały optymalnego ich wyboru, głównie z powodów wprowadzanych zmian w trakcie rozstrzygania konkursu oraz dokonywania oceny i wyboru ofert, co nie gwarantowało wydatkowania środków zgodnie z zasadami gospodarności określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Poza tym w konsekwencji wprowadzanych zmian wybór ofert w niewielkim stopniu miał charakter konkursowy. Jedna ze zmian polegała na obniżeniu o połowę dofinansowania rekomendowanego przez ekspertów dokonujących oceny merytorycznej projektów. Miało to istotny, naszym zdaniem negatywny, wpływ na optymalny wybór projektów, przy czym nie prowadzono analiz, w jakim stopniu tak znaczne zmniejszenie dofinansowania wpłynie na jakość realizowanych projektów oraz osiągnięcie zakładanych celów. Konsekwencją powyższego było również dofinansowanie 36 organizacji z 518 w kwocie niższej niż 25 tys. zł, mimo iż wartość dotacji zgodnie z założeniami regulaminu konkursu miała wynieść co najmniej 25 tys. zł.

Kolejną poważną nieprawidłowością był sposób rozdysponowania środków w tzw. ocenie strategicznej. W dniu 14 kwietnia 2023 r. sekretarz stanu rozdysponował 9 mln 467 tys. zł dla 141 podmiotów w ramach oceny strategicznej. Stanowiło to 25% ogółu środków na dotacje, mimo iż dofinansowanie w ramach oceny strategicznej zgodnie z wówczas obowiązującym regulaminem konkursu oraz regulaminem komisji konkursowej nie powinno przekraczać 10%. Tym samym 5 mln 667 tys. zł zostało rozdysponowane niezgodnie z wytycznymi określonymi w regulaminach. Powyższe zostało zalegalizowane w dniu 18 kwietnia 2023 r. poprzez wprowadzenie zarządzenia ministra zmieniającego regulaminy. Należy dodać, że część uzyskanych środków w wyniku zastosowania tego mechanizmu zasiliło 44 organizacje pozarządowe z województwa śląskiego, z których 24 prowadziło działalność w okręgu wyborczym, z którego kandydował

w wyborach do Sejmu sekretarz stanu przyznający dofinansowanie. Te 24 projekty były na łączną kwotę 1 mln 729 tys. zł.

Na podstawie oceny strategicznej dofinansowano oferty, które otrzymały mniejszą liczbę punktów niż oferty niedofinansowane w podstawowym trybie konkursu, które były wyżej oceniane przez ekspertów. Stanowiło to naruszenie art. 5 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, zgodnie z którym współpraca organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadzie uczciwej konkurencji. Przesunięto również środki między priorytetami, kierując się liczbą złożonych wniosków w danym priorytecie, a nie ich jakością wynikającą z liczby otrzymanych punktów. W konsekwencji przyznano 3 mln 900 tys. zł na realizację 50 projektów niezgodnie z regulaminem konkursu. W opublikowanym na stronie internetowej zestawieniu ofert wybranych do dofinansowania w ramach oceny strategicznej w 33 przypadkach spośród 141 nie wskazano kryteriów, na podstawie których zakwalifikowano ofertę do dofinansowania, co było niezgodne z regulaminem komisji konkursowej.

Ustalenia kontroli dały uzasadnienie do sformułowania do ministra dziewięciu wniosków pokontrolnych, które mają na celu wyeliminowanie nieprawidłowości przy przygotowaniu i realizacji kolejnych edycji konkursu „Aktywni+”, tak aby minister w przyszłości prawidłowo zarządzał tego rodzaju konkursem. Dziękuję, tyle z mojej strony.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów zechciałby zabrać głos w przedmiotowym punkcie? Nikt się nie zgłasza. Ktoś z gości? Pani ekspert? Nie. Po raz pierwszy jest taka sytuacja, że nie ma głosu.

Dobrze, w takim razie, skoro nie ma pytań, to zapytam państwa posłów: kto z państwa posłów jest za pozytywną opinią na temat sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 r. w zakresie działania Komisji Polityki Senioralnej? Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pani Elżbieto, poproszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Elżbieta Przybylska:

Za – 6, przeciw – 4.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Za – 6, przeciw – 4, nikt się nie wstrzymał.

Zatem opinia jest pozytywna. Bardzo serdecznie państwu dziękuję.

Wobec wyczerpania porządku dziennego obrad zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję uprzejmie.